

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetryowy przed 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8, telefon 4-57, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 597; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADZ, Rynek nr. 5, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Krwawe zwycięstwo Hitlera.

Wybory wczorajsze w Niemczech odbywały się wśród krwawych bójek i starć.

BERLIN, 31. 7. (wl.) Noc poprzedzająca dzisiejszy dzień wyborów w Niemczech obfitowała w liczne bójkę i awantury na całym terenie Niemiec.

Dziś od wczesnego rana zajścia powtórzyły się ponownie. Stolica Niemiec przybrała wygląd obozu warownego.

Ulice i place obsadzone były wojskiem i policją. Po mieście uwijały się samochody pancerne, wzywane co chwilę do innej dzielnicy celem likwidowania zajść. W samym Berlinie miało dziś miejsce 36 krwawych bójek.

Frekwencja głoszących w godzinach rannych była słaba, popołudniu wzrosła się znacznie, dochodząc do 80 proc.

W czasie likwidowania bójkę zabito 17-letniego komunistę, który chciał strzelać do policji. Aresztowano 280 osób.

* * *

Przed godziną 9 wieczorem rozpoczęto obliczanie głosów. Z 5.816.000 głosów otrzymali socjal - demokraci 1.391.000, narodowi socjaliści 1.978.000, komuniści 990.000, centrum 561.000, niemiecko - narodowi 349.000, niemiecka partja ludowa 81.000, partja gospodarcza 25.000, niemiecka partja państwowa 70.000, bawarska partja ludowa 268.000, landvolk 3.400, chrześcijańsko - socjaliści 39.000, partja prawa ludu 8.700, niemiecka partja chłopska 33.000, socjalistyczna partja robotnicza 3.300.

4 I PÓŁ MILJONA GŁOSÓW NA HITLERA.

BERLIN, 31. 7. PAT. O godz. 21.05 obliczono 9.556.000 głosów z czego socjal - demokraci otrzymali 1.935.000, narodowi socjaliści 4.570 tys., komuniści 1.422.000, centrum 970.000, niemiecko-narodowi 458.000, niemiecka partja ludowa 41.000, niemiecka partja państwowa 97.000, bawarska partja ludowa 279.000, landvolk 6.000, chrześcijańsko - socjal. 76.000, partja prawa ludu 13.000, niemiecka partja chłopska 20.000, socjalistyczna partja robotnicza 14.000.

Z GÓRĄ 12 MILJONÓW GŁOSÓW OTRZYMAŁI HITLEROWCY.

BERLIN, 31. 7. (wl.) O godz. 12 w nocy obliczono 32.806.000 głosów. Socjal - demokraci otrzymali 7.155.800 głosów, hitlerowcy 12.042.

300 gł., komuniści 4.780.200 gł., centrum 4.174.200 gł., niemiecko narodowi 1.999.200 gł. i niemiecka partja ludowa 405 tysięcy głosów.

KTO OTRZYMAŁ MANDAT?

BERLIN, 31. 7. (wl.) Godz. 12.30 Na podstawie dotychczasowych wyników głosowania otrzymają mandaty następujący wybitniejsi kandydaci partji:

Socjal - demokracja: Otto Braun, Breitscheid, Wels, Crispine, Loebe, Scheideman, dr. Hilferding.

Hitlerowcy: Goebels, gen. Epp, Strasser, hr. Roeventloff, Goering, Kube, Store, Fricke, Gotfried, Feder Rosenberg.

Komuniści: Thälman, Pieck.

Centrum: Braun, pralut Kaap, Stoegerwald, Herwes, Esser, pralut Ullitzka.

Niemiecko - narodowi: Hugenberg, Oberferren, Wideman.

PRZEWAGA HITLERA.

BERLIN, 31. 7. (wl.) O godz. 12 m. 45 stało się wiadome, że socjal -

demokraci otrzymali 7.712.000 głosów, hitlerowcy 13.700.000 gł., komuniści 5.232.000 głosów.

Procentowo socjal - demokraci uzyskali 21 proc. głosów z ogólnej liczby, hitlerowcy 37,1 proc. głosów.

HITLEROWCY ZDOBYLI 226 MANDATÓW.

BERLIN, 31. 7. (wl.) Według dotychczasowych obliczeń (godz. 1 w nocy) socjal - demokraci zdobyli 129 mandatów, hitlerowcy 226 mandatów, komuniści 80 mandatów, centrum 57 mandatów, bawarska partja ludowa 18 mandatów, niemiecko - narodowi 36 mandatów.

40 PROC. GŁOSÓW ZA HITLEREM.

BERLIN, 1. 8. (wl.) Zainteresowanie w Niemczech wynikami wyborów jest bardzo duże. Wszystkie radiostacje co 5 minut podawały w nocy wyniki głosowania z poszczególnych okręgów.

Ostateczne wyniki znane będą dopiero nad ranem. Około godziny drugiej było wiadomo, że Hitler zdobył około 40 proc. głosów.

HITLER = 229 MANDATÓW.

BERLIN, 1. 8. (wl.) Godz. 2 w nocy. Obliczono 36.976.219 głosów.

Socjaldemokraci otrzymali 7 milj. 949.883 gł. = 132 mandaty, hitlerowcy — 13.732.413 gł. = 229 mandatów, komuniści — 5.276.887 gł. = 88 mandatów, centrum — 4.600.295 gł. = 76 mandatów, niemiecko - narodowi 2.174.071 gł. = 36 mandatów, i niemiecka partja ludowa 19 mandatów.

Brak wyników z Westfalji i z okręgu frankfurckiego.

W OBRONIE OJCA ZABIŁ BRATA.

CIESZYN, 31. 7. (PAT.) Wczoraj wieczorem znany awanturnik Jerzy Walczysko z Puńcowa koło Cieszyna wszczął awanturę ze swoim ojcem, w trakcie której zamierzał go uderzyć. Obrażony tem młodszy brat uderzył Jerzego tępem narzędziem w głowę, kładąc go trupem na miejscu.

PO DWUDNIOWYM POBYCIE W WILNIE MARSZ. PIŁSUDSKI POWRÓCIŁ DO PIKILISZEK.

WILNO, 31. 7. (PAT.) Marszałek Piłsudski po dwudniowym pobycie odjechał z powrotem do Pikilisk. P. marszałek żegnali na dworcu wileńskim wiceminister Beck i poseł Patek oraz wicewojewoda wileński Jankowski.

Nieudany zamach na Hitlera.

Wczoraj w nocy dokonano tajemniczego zamachu na auto, prawdopodobnie w nadziei, że jedzie w nim Hitler.

Prywatnym autem Hitlera wyje-

chał z Beyruth poseł Strasser, na którego dokonano zamachu. Strasser wyszedł bez szwanku. W Beyruth doszło do starć i omiędzy komunistami a hitlerowcami.

ś. † p.

ANNA HELENA DEKINDER

ŻONA MONTERA WODOCIĄGOWEGO

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarła w dniu 31 lipca 1932 r.

Wyprowadzenie zwłok z kolonji Piaski, ul. Focha 5 do kościoła parafjalnego w Czelandzi i tamtąd na cmentarz parafjalny w Czelandzi nastąpi we wtorek 2 sierpnia o godz. 5 popołudniu, na które to smutne obrzędy zapraszają przyjaciel i znajomych

MAZ I BRATOWA.

Z kajdanami na rękach uderzył policjanta bagnetem.

CIESZYN, 31. 7. (PAT.) W Chybiu aresztowano wczoraj niebezpiecznego zbrodniarza Starania, którego skutego w kajdanki umieszczono na posterunku policji pod dozorem starszego posterunkowego Dordy. Po północy opryszek porwał bagnet policjanta i zadał nim mu niebezpiecz-

ny cios w brzuch, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku.

Czynu tego dokonał zbrodniarz z kajdanami na rękach. Stan posterunkowego Dordy jest bardzo poważny. Zbrodniarza dotychczas nie ujęto.

Stany Zjednoczone uznają oficjalnie Sowiety.

NOWY JORK, 31. 7. (wl.) Rząd Stanów Zjednoczonych uzna oficjalnie Rosję sowiecką, czego dotychczas, jak wiadomo nie uczynił. Przewidziane jest wysłanie do Moskwy

na stałe specjalnej misji dyplomatycznej.

W tym celu bawi już w Moskwie wysłannik rządu Stanów Zjednoczonych, który prowadzi rozmowy z członkami rządu sowieckiego.

Międzynarodowy zjazd studentów.

PRAGA, 31. 7. (PAT.) Wczoraj otwarte zostały w Brnie obrady II międzynarodowego zjazdu studentów, zorganizowanego przez Internationale Students Service. W zjeździe biorą udział delegaci: Australji, Austrii, Belgji, Bułgarji, Kanady,

Węgier, Indji, Wioch, Jugosławji, Polski, Rumunji, Afryki Południowej, Hiszpanji, Szwecji, Szwajcarii, Stanów Zjednoczonych i Turcji. — Protektorem zjazdu jest prezydent Masaryk.

Nieudały zamach na kulturę Europy

Czy światu grozi rewolucja powszechna?

Gdy nadchodzi dzień 1 sierpnia mimowoli przypomina nam się pamiętny moment przed trzema laty, kiedy to bolszewicy wznieć chcieli we wszystkich kapitalistycznych państwach Europy rewolucję powszechną.

Ta próba wywołania przewrotu społecznego w Europie na szczęście nie udała się zupełnie czerwonym władcom z Moskwy.

Rządy państw europejskich przeciwstawiły się odpowiednio temu zamachowi bolszewickiemu na kulturę powszechną i w rezultacie z ogromnej czerwonej chmury spadł tylko drobny deszczyk. Zapowiedziane strajki polityczne nie odbyły się nigdzie. Rozruchy zaś i demonstracje albo wogóle nie doszły do skutku dla braku uczestników, albo wypadły tak słabo, że policja nigdzie nie miała z niemi większego kłopotu.

W Polsce, mimo wszelkich wysiłków naszego bolszewickiego „sasiada“ dzień 1 sierpnia 1929 r. minął zupełnie spokojnie, stanowiąc nowy dowód, że polskie maszy robotnicze nie idą na lep moskiewskiej propagandy.

Obserwując podobne fakty, jak i to wszystko, co dzieje się w Rosji, dojść musimy do wniosku, że jest rzeczą jasną i bezsporną dla wszystkich, iż niebezpieczeństwo gwałtownego przewrotu społecznego, które niewątpliwie groziło Europie bezpośrednio po zakończeniu wojny, dzisiaj minęło i jest mało co większe, niż było przed wojną.

Wszystko wskazuje na to, że społeczeństwa europejskie weszły już w to stadium dojrzałości, w którym gwałtowne wybuchy rewolucyjne są gospodarczą, kulturalną i psychologiczną niemożliwością, ponieważ dzisiejsza demokracja, mimo wszystko, co w o niej można powiedzieć, jest w stanie niedopuszczyć do nagromadzenia się energii wybuchowej. Pozatem niema kraju europejskiego,

Nie będzie już można „zarabiać“ na rozjazdach służbowych.

Ministerjum skarbu wydało okólnik, wyjaśniający niektóre postanowienia o oszczędnościowej rozporządzenia o dietach i kosztach podróży służbowych urzędników.

Urzędnikom do X stopnia służbowego przysługuje prawo korzystania z klasy III na kolejach, do IV służbowego stopnia z klasy II. Z klasy I korzystają mogą tylko urzędnicy najwyższych stopni.

Dotychczas urzędnicy wyższych stopni jeździli często klasą III, zaliczając sobie natomiast w rachunku kosztów podróży klasy II. Ministerjum skarbu zapowiedziało obecnie, iż na przyszłość urzędnikom wypłacany będzie wyłącznie zwrot biletu tej klasy, którą rzeczywiście jechali.

Ryczałty na koszty dojazdu do dworca kolejowego, przystani stacji autobusowej lub lotniczej będą przyznawane tylko wówczas, gdy dana miejscowość jest miasto, a nie wieś.

Prawie całkowicie skasowane zostało przyznawanie kosztów na wyjazdy noclegowe. Dla uzasadnienia konieczności wyjazdu z miejsca komisji na noclegi, nie wystarczy zaświadczenie, że w danej miejscowości niema hotelu, pensjonatu lub domu noclegowego. Przyznawanie kosztów będzie dopuszczalne tylko wtedy, gdy urząd gminny lub magistrat wyda zaświadczenie stwierdzające, że w danej miejscowości nie można dostać noclegu.

skiego, w którym dorosły robotnik nie zrozumiałby, że system

komunistyczny, który po piętnastu latach swego trwania obdarza ludność kartkami na chleb, masło, cukier i inne potrzebne rzeczy, że taki system nie jest wart tego, aby o jego rozszerzenie na

resztę Europy walczyć, ryzykując życie i mienie.

Dlatego też rocznica dnia 1-go sierpnia 1929 r. jest dla nas o tyle ważna, że mówi nam ona wyraźnie o tem, iż komunizm, jako system, przestał być niebezpiecznym dla Europy.

Święto niepodległości Szwajcarii.

Podobnie jak dla Polski dzień 11 listopada jest rocznicą zdobycia niepodległości, tak dla Szwajcarii, tej najstarszej republiki świata, dzień 1 sierpnia jest pamiątką wyzwolenia się z podległości austriackiej.

Ustrój republikański Szwajcarii, tej malowniczej ojezyny wielkiego bojownika o wolność, Wilhelma Tella, sięga swym początkiem czasów, w których nikt jeszcze w Europie nie myślał o założeniu państwa republikańskiego. Walka o wolność Szwajcarii rozpoczyna się bowiem już w roku 1291, dnia 1 sierpnia, w którym obywatele trzech kantonów: Schwyz, Uri i Unterwalden zakładają wieczystą ligę dla obrony przed obcym najazdem i uciskiem. Liga ta była zawiazkiem późniejszej federacji szwajcarskiej.

Habsburgowie, pragnąc stłumić ten ruch niepodległościowy i uratować dla siebie Szwajcarię, występują kilkanaście lat po założeniu ligi przeciwko niej, jednak w bitwie pod Morgarten w r. 1315 ponoszą dotkliwą klęskę. Pierwsze zwycięstwo jest zachętą dla innych kantonów (Lucerna, Zurychu, Glarus, Zna i miasto Berno), które stopniowo

w latach 1332 — 1353 przyłączają się do ligi. Po drugiej zwycięskiej bitwie szwajcarów z Karolem Śmiałym w r. 1477, cesarz Maksymilian uznaje w r. 1499 na mocy układu w Bazylei niezależność 13 kantonów szwajcarskich.

Wiek 16-ty przynosi dla Szwajcarii wieczne przymierze z Francją, które trwa aż do wybuchu rewolucji francuskiej. W międzyczasie przeżywa Szwajcaria wojnę religijną i zamieszki polityczne. Wielkie idee rewolucji francuskiej odbijają się silnym echem także w Szwajcarii i w r. 1798 powstała Republika Helwecka. Ale już w r. 1803 Napoleon organizuje nową federację z 19 kantonów. W r. 1815 kantony dostęgią obecnej liczby 22, a kongres wiedeński zatwierdza federację szwajcarską, proklamując jej wieczną neutralność i nie naruszalność jej terytorjum.

Szwajcaria jest dzisiaj krajem największych swobód demokratycznych. W podziękowaniu za pomoc, którą okazała Szwajcaria w okresie wojny wszystkim państwom walczącym, konferencja pokojowa w Paryżu wybrała Genewę za siedzibę ligi narodów, z czego szwajcarzy są niezmiernie dumni.

Imponujące manifestacje w Gdyni Z górą 100 tys. osób na święcie morza polskiego.

GDYNIA, 31. 7. (wl.) Gdynia już od wczoraj przybrała odświętny wygląd. Gmachy udekorowane zieloną i chorągiewkami o barwach narodowych. Na ulicach wznowiony ruch przyjezdnych i ludności, nastrój świąteczny.

Dzisiaj od wczesnego ranka ulice, place, nadbrzeże i mola wypełnił tłum zbitą masą w oczekiwaniu na początek uroczystości. O godz. 9 rano na molo rybackim poczęły się zbierać poczty sztandarowe, delegacje itp.

Nadbrzeża zapełnił tłum, liczący z górą 100 tysięcy osób.

Po uroczystej mszy św. odbyła się akademja zorganizowana staraniem ligi morskiej i rzecznej.

Pierwszy przemawiał twórca planu rozbudowy Gdyni, b. minister Kwiatkowski.

Mówca nakreślił rys historyczny Pomorza, oświadczając w końcu, że Polska nigdy nie wyrzeknie się swego z trudem zdobytego okna na świat, cały naród bowiem stanie do walki z wrogiem, któryby chciał pokusić się o odebranie nam tego co jest nasze, było nasze i będzie nasze.

Następnie przemawiał gen. Orlicz-Dreszer, który nawoływał ludność pomorską do pokojowej pracy nad wzmocnieniem mocarstwowego stanowiska Polski.

Po akademji wśród nieopisanego entuzjazmu tłumów, odbyła się defilada wojska i organizacji przed p. prezydentem Rzplitej. Na ul. 10 lutego zajął miejsce prezydent Rzplitej na specjalnie przygotowanej trybunie, drugą trybunę zajęli członkowie rządu i dostojnicy państwowi.

Maszerujące działo oddziały marynarki wojennej i kawalerja witalne były burzą oklasków.

Po defiladzie wręczone zostało

prezydentowi Rzplitej na pergaminie uroczyste ślubowanie wszystkich gmin pomorskich. Po odegraniu hymnu narodowego przemawiał prezydent Rzplitej.

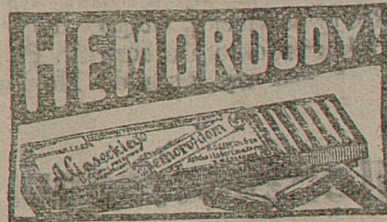
Dostojny mówca zaznaczył w przemówieniu, że doniosłą rolę w utrzymaniu polskości na Pomorzu odegrały przedewszystkiem kobiety pomorskie i duchowieństwo.

Matki kształtowały charakter dzieci, duchowieństwo umacniało w wierze i przywiązaniu do tradycji. Polska musi pamiętać o tych, którym swój dostęp do morza zawdzięcza.

Po przemówieniu p. prezydenta rozpoczęło się zwiedzanie jednostek morskich.

Wieczorem w oświetleniu reflektorów i iluminacji ulicznej odbyły się liczne zabawy ludowe na placach przy dźwiękach orkiestr, które trwały do późnej nocy.

Nastrój panował w Gdyni taki, jakiego nie widziano dotąd. Wśród powszechnej radości niespostrzeżenie przeszedł fakt przelotu Zeppelina w godzinach rannych nad wybrzeżem polskim.

CZUPKI HEMOROIDALNE

„Varicol“ (z kogutkiem)

Usuwa ból, pieczenie, swędzenie, krwawienie, zmniejszają guzy (tylaki). Sprzedają apteki.

NA MARGINESIE.

Sierpień.

Sierpień, staropolski stajon, dzisiejszą swą nazwę zawdzięcza sierpowi, który w tym miesiącu żniw odgrywa tak ważną rolę.

W kościelnym kalendarzu na sierpień dominujące miejsce zajmuje święto Wniebowzięcia N. Marji Panny, znane po wsiach jako święto Matki Boskiej Zielnej.

W tym miesiącu przypadają następujące najważniejsze rocznice historyczne: urodziny Zygmunta Augusta (1. 8. 1520), stracenie członków rządu na rodowego na stokach cytadeli w Warszawie (5. 8. 1864), zajęcie Warszawy przez Niemców (5. 8. 1915), wymarsz legjonów z Krakowa przeciw Rosji (6. 8. 1914), zdobycie Mińska (8. 8. 1919), potwierdzenie unji Litwy z Polską na sejmie lubelskim (11. 8. 1569), wyjazd Bolesława Chrobrego do Kijowa (14. 8. 1018), walne zwycięstwo nad bolszewikami pod Warszawą „Cud nad Wisłą“ (14. 8. 1920), hold Bohdana Chmielnickiego, traktat z tatarami (17. 8. 1649), śmierć Jana Kochanowskiego (22. 8. 1649), Stefan Czarniecki zwycięża szwedów pod Strzemeszem (24. 8. 1656), zdobycie Połocka przez Stefana Batorygo (31. 8. 1579).

Pod względem tradycji ludowych, sierpień rozpoczyna się dniem św. Piotra w Okopach, który lud zwie Polikopą, ponieważ w tym czasie zdarzają się zazwyczaj burze i pioruny, uderzają często w kopy żętego zboża i pala je. W dzień św. Dominika (4 sierpnia) zaczyna się według tradycji żniwożarstwo do stodół, dzień św. Wawrzyńca rozpoczyna czas zbierania orzechów laskowych i podbierania pszczołom miodu. W dniu 10 sierpnia mówiono więc dawniej:

„Przez przyczynę św. Męczennika
Broń Boże pszczołki od szkodnika“.

W dzień Matki Boskiej Zielnej jest starodawny zwyczaj święcenia ziół. — Dnia 16. 8. cześć lud św. Rocha, opiekuna od zarazy, a dzień św. Bartłomieja (24-go) jest porą rozpoczęcia siewów ozimych. W dniu 29 sierpnia w pamiątkę święcia św. Jana Chrzciciela utrzymuje się przesąd, że w wigilię tego dnia, można znaleźć w ziemi złoto lub skarby. Największą jednak rolę odgrywa w sierpniu uroczystość ludowa, zwana dożynkami.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Dzisiaj: Piotra w O.
Jutro: N.M.P. Anielskiej
Wschód słońca: 4.11
Poniedziałek: Wschód słońca: 7.28

RADJO

WARSZAWA.

Poniedziałek, 1 sierpnia.
11.58. Sygnal czasu z Warsz. 12.05. Program na dzień bież. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polskiej. 12.40. Urz. kom. P.M. 12.45. Muzyka salonowa (płyty). 13.35. Beethoven: Sonata Kreutzerowska w wyk. Hubermana i Friedmana. 15.00. Komunikat gospodarzy. 15.10. Piosenki. 15.30. Przegląd komunikacyjny. 15.40. Muzyka lekka (płyty). 16.35. Kom. Centr. Biura Hydr. dla żegluga i rybaków. 16.40. Pogad. w jez. francuskim. 17.00. Koncert solistów. 18.00. „Na dalekich kresowych jeziorach“ 18.20. Muzyka lekka i tan. z kaw. „Gastronomia“, ork. pod kier. M. Ronczki. 19.15. Rozmaitości. 19.35. Prasowy Dziennik Radiowy. 19.45. „Skrzynka pocztowa roln.“ 19.55. Program na dzień nast. 20.00. Muz. operetkowa. 20.50. Feljton p. t. „Rozum czy instykt“ 21.05. D. c. koncertu. 21.50. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.55. Kom. Gl. Wojsk. St. Meteor. dla komunik. lotniczej. 22.00. Muzyka taneczna. 22.40. Wiadomości sportowe. 22.50. Muzyka taneczna.

KATOWICE.

Poniedziałek, 1 sierpnia.
11.58. Sygnal czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Przegląd prasy krajowej. 12.20. Płyty gramof. 12.40. Kom. meteor. 12.45. Płyty gramof. 14.00. Komunikat gospodarzy. 15.00. Komunikat gospodarzy z Warsz. 15.10. Intermezzo muzyczne. 15.30. Przegląd komunikacyjny. 15.40. Płyty gramofonowe. 16.25. Skrzynka pocztowa techniczna. 16.40. Transmisje z Warsz. 19.15. Rozmaitości. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Kom. strażactwa śl. 19.35. Transmisje z Warsz. 22.00. Program na dz. nast. 22.05. Muzyka taneczna. 22.40. Wiadomości sportowe. 22.50. Muzyka taneczna.

Wczoraj dokonano na terenie Zagłębia licznych aresztowań komunistów

W związku z dzisiejszym dniem antywojennym komunistów pod hasłem „wojna—wojnie“, policja przeprowadziła w Zagłębiu szereg rewizyj i aresztowań.

Na Dębowej Górze w Sosnowcu po przeprowadzonych rewizjach aresztowano kilkanaście osób.

W Czeladzi dokonano również masowych aresztowań.

Pozatem przeprowadzono kilka rewizyj w Sosnowcu.

Ogółem aresztowano zgórą 60 o-

sób, które przesłano do dyspozycji wydziału śledczego w Sosnowcu.

W związku ze spodziewanymi w dniu dzisiejszym demonstracjami ko-

munistów, zarządzane zostało ostre pogotowie policji i wydano szereg zarządzeń na wypadek wystąpienia żywiołów komunistycznych.

Panie z opaskami biało-żółtymi na dworcach kolejowych.

Jednym ze sposobów walki z handlem kobietami i dziećmi, jest organizacja misyj dworcowych, zainicjowana przez polski komitet walki z tym handlem. Misje dworcowe niejednokrotnie ratowały dziewczęta, które bez ich opieki mogłyby wpaść w ręce zawodowych uwodzicieli. Najwięcej uwagi zwraca się na emigrantki, na które właśnie polują wszelkie metody społeczne.

Misje dworcowe zorganizowane są na dworcach kolejowych w Białymstoku, Bydgoszczy, Częstocho-

wie, Gdańsku, Gdyni, Grodnie, Grudziądzu, Kaliszu, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Lesznie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Ostrowiu, Poznaniu, Radomiu, Stanisławowie, Tazewie, Warszawie, Wilnie i w Zbąszyniu.

Syndykat emigracyjny zwraca uwagę wszystkich emigrantek by korzystały z pomocy pań z misyj dworcowych, które poznać można po biało-żółtych opaskach na rękawach. Do takich pań może się zwrócić z każdą sprawą samotnie podróżująca kobieta.

Żarki letniskiem Zagłębia.

Kilka lat temu jadąc pociągiem do Częstochowy, gdy pociąg przystawał na przystanku blokowym Żarki między Myszkowem a Porajem, człowiek dziwił się, dlaczego tu w lesie zrobiono ten właśnie przystanek.

Otóż o jakieś 7 km. stąd znajduje się maleńkie miasteczko Żarki, stąd też tłumacząc sobie ów przystanek.

Gdy dziś, tak jak przed laty, pociąg znów zatrzymuje się na stacji Żarki, widok już jest zgoła inny. Poprzez drzewa lasu białą się ściany pięknych murówanek willi i domków. Żarki stały się w całym znaczeniu tego słowa letniskiem. Miałem sposobność spędzić tu kilka dni, mogę więc bliżej przedstawić rozwój tego nowego letniska.

Cała okolica Żarek, a więc w dwie części lasy, należą do hr. Raczyńskiego ze Złotego Potoka. On dał początek letnisku, sprzedając place pod budowę domów przy stacji Żarki. Dzięki jego zaopiekowaniu Żarki w tym roku zyskały plażę, wybudował on dalej piękną kawiarnię, jednym słowem stara się, aby Żarki stały się naprawdę letniskiem. — Już dziś wszystkie wille i domy są przepełnione gośćmi z Częstochowy, Zagłębia i Górnośląska. Nie każdego bowiem stać w dzisiejszych kryzysowych czasach na kosztowne wyjazdy nad mo-

rze, czy nawet w góry. Tu jest bliżej domów, a utrzymanie jest bez porównania tańsze, niż gdzieindziej.

Z roku na rok Żarki zyskują coraz to więcej letników.

„Pensjonariusze“ czują się tu jaknajlepiej. Ogólna gimnastyka, gry sportowe na specjalnym placu przygotowanym przez zarząd dóbr hr. Raczyńskiego, dalej doskonała kąpiel no i wycieczki do Złotego Potoka miejscowości znanej w Polsce z pięknych wapiennych skał bram Twardowskiego, mostu diabła, pięknych stawów (hodowla pstrągów), urozmaicając czas letnikom.

Żarki zasługują na uwagę ze względu na swój suchy, zdrowy klimat. — Jednym utrapieniem gości są tylko piaski, mające jednak zdrowotne znaczenie. Niczem Sahara wszędzie piaski. No ale i te można sobie jakoś omijać. Poza to cicho tu i spokojnie. Czasem tylko wieczorem usłyszysz gdzieś radio, to ktoś tam w Warszawie, czy Berlinie śpiewa, a metaliczny głos echo roznosi wśród ciszy leśnej, dając wypoczywającym letnikom odrobiną bezpłatnego koncertu. Tak to natura uzupełnia się ze sztuką, dając człowiekowi uczucie „szczęścia“.

W. O.

ZE SPORTU.

Porażka „Zagłębia“ w Dąbrowie.

RKS. (Radom)—„ZAGŁĘBIE“ 2:1 (0:1)

W spotkaniu rewanżowym z R. K. S. (Radom), mistrz grupy zagłębiowskiej RKS. „Zagłębie“ odniósł porażkę w stosunku 2:1.

Gra rozpoczęła się pod lekką przewagą gospodarzy.

Gracze „Zagłębia“ niewykorzystali dobrych pozycji. Banasik i Cahaj kilkakrotnie przestrelili bramkę.

W 22 minucie Banasik z 20 metrów strzelił gola.

Gra do pauzy wyrównana.

Po zmianie stron R. K. S. zaczął nacierać na bramkę „Zagłębia“ i w 4 minucie Mafyjaszkiewicz z winy pomocnika Nowaka strzelił wyrównującą bramkę.

Goście opanowują grę.

SPOTKANIA TOWARZYSKIE.

„Solvay“ — „Zagłębianka“ 3:2.

Pretendent do klasy A odniósł w spotkaniu towarzyskim zwycięstwo nad „Zagłębianką“.

Bramki dla „Solvayu“ zdobył Urban. Dla „Zagłębianki“ Lewiński i Dupak.

Gra chaotyczna.

„WARTA“ — „UNJA“ 3:2 (2:1).

„Unja“ z 6 rezerwowymi stawiała nie spodziewanie silny opór mistrzowi grupy częstochowskiej. „Warta“ wystąpiła w komplecie, jedynie na środku napadu Pasierbiński zastąpił Myge.

Pierwszą bramkę w kilkanaście sekund po rozpoczęciu gry zdobyli goście przez Gwoźdźcia. Ten sam gracz podwyższył stan w kwadrans potem. Rzut kar-ny, bity przez Nagła, przepadł na ant o-

W 40 minucie sędzia dyktuje rzut kar-ny za wątpliwą rękę, która Łukasiewicz przestrelił, w trzy minuty potem prawoskrzydłowy gości strzelił drugiego gola.

Pod koniec gry „Zagłębie“ nie wyzyskało drugiej jedenastki, którą strzelał również Łukasiewicz.

Sędziował p. Grajcer naogół dobrze. W drużynie gości najlepszymi byli lewy obrońca, lewy pomocnik i lewoskrzydłowy, dobry również był prawy łącznik.

W drużynie gospodarzy najlepsze było trio obronne i Goldblum z pomocy strona. Z podania Gwoźdźcia strzelił trzecią bramkę Sobiechard. Pod koniec „Unja“ przypuściła usilne ataki, w wyniku których uzyskała bramkę samobójczą po rogu bitym przez Iskrę.

W „Warcie“ wyróżnił się doskonały lewy łącznik Gwoźdź, niezła również jest obrona.

Napad na dobrą, przyziemną kombinację, wykazując jednak stosunkowo mało lotności i „ciągu“ na bramkę.

Sędziował p. Ehrenreich naogół do-

kilka metrów od słupka. W tym okresie gry przewagę miała „Unja“, jednak prześladował ją pech i dopiero po szeregu ataków udało się Andrusiewiczowi strzelić bramkę.

W drugiej połowie do głosu dochodzi „Warta“, której zgrany atak przeprowadził ładne akcje głównie lewą stroną. Z podania Gwoźdźcia strzelił trzecią bramkę Sobiechard. Pod koniec „Unja“ przypuściła usilne ataki, w wyniku których uzyskała bramkę samobójczą po rogu bitym przez Iskrę.

W „Warcie“ wyróżnił się doskonały lewy łącznik Gwoźdź, niezła również jest obrona.

Napad na dobrą, przyziemną kombinację, wykazując jednak stosunkowo mało lotności i „ciągu“ na bramkę.

Sędziował p. Ehrenreich naogół do-

FARBY

pokost szybko schnący, lakiery i pendzle po cenach najniższych poleca Skład Apteczny S. Moneta DĄBROWA - GÓRNICZA, ul. SOBIE-SKIEGO 29.

(k) Oskarżenie o chęć gwałtu. S. Z. mieszkanka Kielc, zameldowała, że dnia 29 ub. m. około godz. 23-ej do jej mieszkania przyszedł Z. S., również mieszkający Kielce, który chciał dokonać gwałtu na jej osobie i groźbą usiłował zmusić ją do uległości, czego jednak nie dokonał, gdyż wymieniona wszczęła krzyk, na skutek czego rozbudziły się dzieci i Z. S. zbiegł. Ponadto meldująca podaje, że ten sam osobnik usiłował ją zgwałcić w tem samym miejscu przed trzema miesiącami, o czym jednak nie meldowała. Z. S. zatrzymano.

Z ZAGŁĘBIA.

Osobiste. Wczoraj bawili w Zagłębiu w sprawach służbowych nacelnik wydziału bezpieczeństwa województwa kieleckiego, p. Wacław Zwirski.

Sprawa wójta Gajkowskiego z Minogi. Zwolniony został z więzienia śledczego wójt gminy Minoga, p. Gajkowski, zatrzymany swego czasu o rzekome namawianie do pobicia osławionego awanturnika Bernasia, wnieśliżnego w sprawę zabójstwa śp. administratora Stecieckiego.

P. Gajkowski zwolniony został bez kaucji.

O gumowe obcasy bezrobotny zadusił żonę.

Przed kilku dniami aresztowano w Łodzi Leona Zakrzewskiego, który zamordował swoją żonę, na tle zatar- gu o gumowe obcasy.

Zakrzewski zwrócił się do żony, z prośbą o półtora złotego na kupno gumowych obcasów. Ponieważ Zakrzewscy znajdowali się w krytycznej sytuacji materialnej (on nie miał pracy), wynikała na tem tle ostra sprzeczka.

Zakrzewska zarzuciła mężowi, że jest niedołęgą itd. Obrażony mąż rzucił w żonę popielniczką, na co ona odpowiedziała policzkiem i ciężkimi zniewagami. Zakrzewski tłumaczył się, że chcąc powstrzymać powódź obelg, ścisnął ją mocno za gardło.

Zakrzewska w uścisku rąk męża wyzionęła ducha wskutek uduszenia. Dręczony wyrzutami sumienia, morderca pragnął przynajmniej do wszystkiego, lecz w końcu obawiając się panicznie sądu doraźnego, w ostatniej chwili cofnął się od drzwi urzędu śledczego.

Policja odszukała go jednak i aresztowała.

HUMOR.

USPOKOIŁ GO.

— Panie Poliper! Podobno pan nazwał mnie skończonym łobuzem? To jest oburzające!

— Niech się pan nie unosi, panie Pelikaner. Przecież to się tylko mówi: skończony...

PODSŁUCHANE.

— Panie Rabinowicz, ja już mam trzynaście pańskich protestowanych weksli. Co pan na to?

— Nic. Ja nie jestem przesadny!

W SZKOLE.

Lekeja historii. Nauczyciel opowiada o Napoleonie. Chcąc się przekonać, czy wszyscy zrozumieli wykład, pyta:

— Gapiewicz! Czy wiesz, kto zmienił mapę Europy?

— Panie profeszrze! — woła Gapiewicz nieco zalekniony — daję słowo honoru, że nie ja! Ja nawet podczas paury nie byłem w klasie.

PRZEZORNY.

— Proszę pudelko zapalek. Rzecz dzieje się w sklepiku. — Nie trzymam zapalek, paniusiu. — A dlaczegoż to? — Bo nie chcę zbankrutować, jak ten Kreuger!

O mistrzostwo klasy C.

KS. „Płomień“ ZKS. „Kinereth“ 5:3 (1:3).

Mecz między powyższymi drużynami odbył się na boisku Unji. Do połowy „Kinereth“ uzyskała 3 bramki i przeobraziła. W drugiej połowie „Płomień“ oparował zupełnie boisko i uzyskał także 4 bramki, które strzelili: Przystalski, Kołodziej i Szewczyk po 1. Sędziował p. Pietrzyk bardzo dobrze, publiczność darzyła go oklaskami.

— 000 —
„ZEW“ (Niemce) — S. M. P. (Porabka) 7:1 (2:1).

Na boisku własnym „Zew“ odniósł za słuzone zwycięstwo nad S. M. P. (Porabka).

S. M. P. grała brutalnie, tak, że kilkakrotnie sędzia upominał graczy.

Najlepsi gracze na boisku Budny Poczkowski i Machnicki.

Bramki dla „Zewu“ zdobyli: Budny i Paszta po dwie, Nogiec, Filipek i Poczkowski po jednej.

Dla S. M. P. samobójcza. Sędziował p. Trzmiel b. dobrze.

— 000 —
„GWIAZDA“ — „SAMSON“ 3:1 (1:1).

W Sosnowcu na boisku „Unji“ „Gwiazda“ pokonała zasłużenie „Samsona“.

— 000 —
„GWIAZDA“ — „SATURN“ 1:1

Mecz między „Gwiazdą“ a „Saturnem“ zakończył się remisem 1:1. Sędziował p. Olszewski dobrze.

ODWOŁANIE LIGI P. Z. P. N.

Na onegdajszym posiedzeniu zarząd ligi P.Z.P.N. zdecydował się odwołać do władz administracyjnych o rozstrzygnięcie sprawy czy głosowanie na walnym zebraniu P.Z.P.N. w sprawie zniesienia paragrafu 32 statutu było formalne.

Nadto zarząd ligi wystosuje memorjały w powyższej sprawie do Z.Z. i P.U. W.F.

MISTRZOSTWO KLUBOWE „LEGGI“ ZDOBYŁ OLECKI.

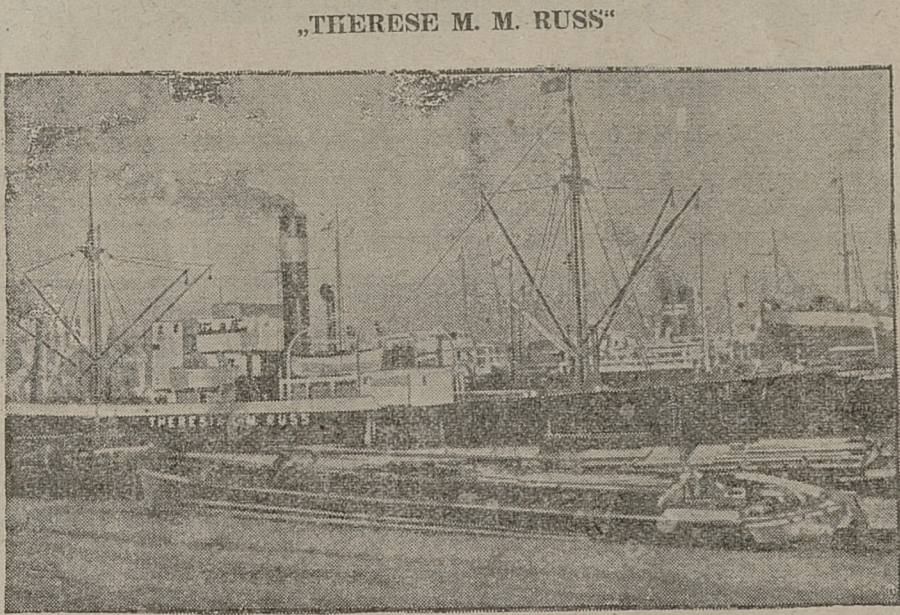
Wezorem w Warszawie w parku Paładowskiego odbyły się szosowe wyścigi kolarskie o mistrzostwo klubowe „Leggi“ w których Olecki uzyskał pierwsze miejsce w czasie 2 godz. 49 min 59 sek. przed Terejałem.

O MISTRZOSTWO LIGI WATERPOLOWEJ.

W rozgrywkach o mistrzostwo ligi piłki wodnej „Makkabi“ (Kraków) pokonała „Unję“ (Poznań) 6:1 (4:0). A. Z. S. pokonał „Cracovię“ 4:1. Dotąd prowadzi E. K. S. przed „Makkabią“.

PUHAR DAVISA POZOSTAŁ W REKACH FRANCUZÓW.

W ostatnim dniu rozgrywek tenisowych o puchar Davisa Francja pokonała ostatecznie U. S. A. Rozegrane zostały dwie gry pojedyncze:

Statek handlowy, który pierwszy pośpieszył na ratunek tonącemu okrętowi szkolnemu „Niobe“.

DZIŚ!

KINO ZAGŁĘBIE

dawniej Kino-Teatr „Udziałowy“

DZIŚ!

Romantyczna Noc

W rolach tytułowych Liljan Pish, Rod-la Rogue i Conrad Nagel.

Wielki nadprogram „CHATA WUJA JOE“, „LAMPA“ i Tygodnik Focha.

WKRÓTCE w nocnym programie wyświetlana będzie „HYGJENA SEKSUALNA“ — Film produkcji Wiedeńskiego Uniwersytetu.

DZIŚ!

Kino-Teatr „PALACE“

DZIŚ!

Współczesne Małżeństwo

Świetny dramat z życia nowoczesnych małżeństw. W rolach głównych: Conrad Nagel i Genevieve Tobin. — Nadto KOMEDJA w 2-ach aktach.

Borotra pokonał amerykanina Allisona 1:6 3:6 6:4 7:5.
Vines — Cochet 4:6 0:6 7:5 8:3 6:2.
Puhar Davisa, o który walczyło szereg państw pozostał nadal w rękach francuskich tenisistów.

PIERWSZY DZIEŃ IGRZYSK OLIMPIJSKICH.

NOWY JORK, 31. 7. (wł.) Dzisiaj odbyły się w Los Angeles zawody w podnoszeniu ciężarów. W trójboju w podnoszeniu ciężarów zwyciężył francuz podnosząc 715 fun-

tów ang. (rekord świata). Drugie miejsce zajął austriak Sehar.
Jutro startować będą zawodnicy polscy: Kusociński w biegu na 10 klm., Weissówna — rzut dyskiem, Walasiewiczówna — rzut oszczepem, Heljasz — rzut kulą i Pławczyk w skoku wzwyż.

— 000 —
MECZE LIGOWE.

„Warszawianka“ — „Legja“ 2:1 (1:0)
„Warszawianka“ odniosła zasłużone zwycięstwo. Bramki dla zwycięzców zdobył Pyszkowski dla „Legji“ honorową Nawrot.

DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE!

„Szwajcarskie Gorzkie Zioła“ (z marką Kogut) są stosowane przy chorobach żółtaczki, kiszki, obstrukcji i kamieni żółciowych.

„Szwajcarskie Gorzkie Zioła“ są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości.

SWEDZENIE CIAŁA ORAZ WSZELKIEGO RODZAJU WYRZUTY SKÓRNE USUWA

KREM LAIN-AGE

z kogutkiem

jest to idealny nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych, jak i u dzieci

R. M. Spr. Wewn. Nr. 3534

DRÓBNE OGŁOSZENIA.

LOKALE

POSZUKUJE mieszkańca; dwa lub trzy pokoje z kuchnią, możliwie z wygodami. Oferty z podaniem ceny do „Expresu“ Dąbrowa pod „F“.

RÓŻNE

SZPRINGEROWI Szymonowi w Sirzemieszycach skradziono portfel zawierający dowód osobisty, zaświadczenie na bilet okresowy i weksle, między innymi weksel na 60 zł. na imię Pinkus Grin, zyro A. Bajtner.

CHRZĘSCIJANSKI Zakład Zegarmistrzowski precyzyjny mechaniczny Włodzimierz Niepoń, b. pracownik firm warszawskich i krakowskich, Sosnowiec, ul. Czysta 7. Wykonuje wszelkiego rodzaju reperacje zegarków kieszonkowych, Chronometrów, Repetierów, sztoperów, antyków, zegarów kontrolnych, tachometrów, Numeratorów różnego rodzaju, dorabianie części precyzyjnych do wszelkiego rodzaju maszyn według rysunków lub wzorów. Ładowanie akumulatorów Wykonanie solidne. Gwarancja trzechletnia.

Mąż za miliony

(POWIEŚĆ)

243

Przy jednym boku tarasu znajdowały się schody kamienne, u dołu których były drzwi wychodzące na drogę. Hrabia zszedł do nich, spróbował otworzyć i ku swemu zadowoleniu stwierdził, że drzwi te nie były zamknięte, a klucz tkwił w zamku.

— A więc dobrze — pomyślał uciechony — tedy będę mógł niespostrzeżenie opuścić wille, by odwiedzić przyjaciółkę. Poczem zamknął drzwi, przekreślił klucz i schowałszy go do kieszeni, powrócił do willi.

Mysł o przyspieszeniu śmierci żony od chwili otrzymania listu od Gabryeli nie opuszczała go ani na chwilę. Błądząc po pokojach willi ja worowej wszedł do sypialni hrabiego i tu ze zdziwieniem zauważył, że na nocnym stoliku stały jeszcze nieuprzątnięte lekarstwa. Wziąwszy jedno z nich, odczytał receptę, a mając dość obszerne wiadomości z chemji z radością stwierdził, że lekarstwo to jest niebezpieczną trucizną. Niestety, buteleczka była całkowicie wypróżniona.

Hrabia nie tracił jeszcze fantazji,

oderwał receptę i schowałszy ją do kieszeni, powrócił do siebie. Tu obejrzawszy jeszcze raz receptę zadzwonił na Dufoura.

Ten zjawił się natychmiast i skłonił się oczekując na rozkaz.

— Słuchaj, Dufour, — przemówił hrabia. Od kilku godzin mam szalony ból głowy. Mam tu receptę na lekarstwo, które skutkuje bardzo szybko. Musisz się udać z tą receptą do apteki...

Do usług pana hrabiego. Lekarstwo będzie za kilkanaście minut, gdyż apteka znajduje się niedaleko...

— Niestety — odparł hrabia. Lekarstwo to można dostać tylko w wielkich aptekach paryskich. Zresztą nie życzę sobie, byś je kupował tutaj. Musisz więc natychmiast wybrać się do Paryża i przywieziesz mi ten naprawdę cudowny środek, pragnębym jednak, by w aptece nie wiadano, dla kogo bierzesz to lekarstwo.

— Spełnię najsumienniejsze polecenie pana hrabiego.

Wziąwszy receptę Dufour udał się niezwłocznie w drogę.

Po przybyciu do Paryża, Dufour uznał za stosowne zawiadomić o swej podróży Magdaleny, gdyż ta tajemnica, mająca osłaniać nabycie lekarstwa wydała mu się nieco podejrzana.

Wziąwszy tedy fiakra udał się

do pałacu Magdaleny, którą na szczęście zastał w domu i opowiedział jej o poleceniu hrabiego.

— Idź, panie Dufour, do najbliższej apteki i kup lekarstwo, poczem wrócisz do mnie.

Po odejściu służącego hr. de Lucenaya, Magdalena wezwała znajomego lekarza dr. Vernona z prośbą o natychmiastowe przybycie. Lekarz zajęty pacjentem przyjechał dopiero w pół godziny, a wkrótce po nim zjawił się i Dufour z lekarstwem.

— Ach, jesteś nareszcie — zawołała Magdalena, na widok wehódzącego służusa.

Dufour uznał za stosowne podkreślić jeszcze raz, że lekarstwo to wydaje mu się podejrzane, gdyż hrabia wyraźnie zalecił mu, by nie mówił, dla kogo je bierze.

— Tak panu powiedział?

— Tak i nawet bardzo nalegał.

— Masz pan przy sobie to lekarstwo?

— Mam — odrzekł Dufour, pokazując małą paczkę, ważącą zaledwie kilka gramów, z obu stron zabezpieczoną lakiem czerwonym.

— Pozwól mi ją pan na chwilę wraz z receptą.

— Służę pani.

Odeszła do pokoju stołowego i, pokazując doktorowi receptę, rzekła: — Szanowny doktorze, racz mi powiedzieć, co myślisz o tem?

— Do licha! — zawołał doktor, rzucając okiem na receptę. — Lekarstwo niebezpieczne, mogące przedłużyć życie osobie chorej w ostatnim stadium na serce, ale w każdym innym razie zabijające powoli, bez pozostawienia śladów.

— Od kogo pani masz tę receptę? — zapytał markiz de Valandelle.

— Od intendenta hrabiego de Lucenay, mającego polecenie wzięcia drugiej dozy tego lekarstwa. Domyślasz się pan, o co chodzi?...

— Rozumiem; ponieważ teś hrabiego umarł na aweryzm serca, więc obecnie chodzi nie o lekarstwo, lecz o truciznę...

— Przeznaczoną dla hrabiny de Lucenay, biednej męczennicy, której nikczemnik ten chce się pozbyć za pomocą zbrodni! Oto jest ta trucizna — dodała, kładąc na stole pakietek.

— Droga pani — rzekł doktor Vernon — proszę kazać mi podać laku czerwonego i świecę zapaloną.

— Podam je panu sama.

Doktor nagrzął pieczętki nad płomieniem świecy i otworzył pakietek. Zawierał on w sobie parę szczypt białego proszku.

— Czy pani jest pewną, że chodzi o spełnienie zbrodni? — zapytał doktor?

c. d. n.